

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **G., s.r.o.**, P.S.X., X.B.B., IČO: X., zast. JUDr. G.M. M., K. 8, X.B.B., proti žalovanému: **Mgr. M.A.**, S.X., X.B.B., správca konkurznej podstaty úpadcu S.L., a.s. v konkurze, L. X., S., IČO: X., o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. októbra 2006, č.k.: 35 Cbi 63/2003-94, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. októbra 2006, č.k.: 35 Cbi 63/2003-94 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 23. októbra 2006, č.k.: 35 Cbi 63/2003-94 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal trovy konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou z 22. mája 2003 žiadal, aby súd rozhodnutím vylúčil z konkurznej podstaty úpadcu S.L., a.s.

v konkurze, S. pohľadávku v hodnote 25 655 526,40,- Sk, ktorá bola Zmluvou o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 postúpená na spoločnosť G., s.r.o. B.B.. Pohľadávka vo výške 26 655 526,40,-Sk je pohľadávkou voči spoločnosti P.U.B., s.r.o., ktorú žalobca nadobudol 2. augusta 2002, t.j. pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu S.L., a.s. v konkurze, S., a preto táto pohľadávka nepatrí do majetku úpadcu.

Súd prvého stupňa konštatoval, že Zmluvou o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 postúpila S.L., a.s. S. pohľadávky voči spoločnosti P.U.B., s.r.o., S. v celkovej výške 25 655 526,40,- Sk (špecifikované v zozname pohľadávok) za odplatu vo výške 900 000,- Sk spoločnosti G.s.r.o. B.B..

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. novembra 2002, č.k.: 25-24 K 61/01 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka S.L., a.s. S.. Do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J.M., advokát so sídlom vo Zvolene, ktorý zapísal do konkurznej podstaty aj pohľadávky, ktorých postúpenie bolo predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002. Preto žalobca v súlade s ust. § 19 ods. 2 ZKV podal žalobu o vylúčenie pohľadávok vo výške 25 655 526,40,- Sk z konkurznej podstaty úpadcu S.L., a.s. v konkurze, S.. Uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici zo 17. mája 2005, č.k.: 25-24 K 61/01-749 bol do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený Mgr. M.A., advokát so sídlom v Banskej Bystrici.

Dôvodom zápisu pohľadávok do konkurznej podstaty bolo to, že žalovaný namietal absolútnu neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002. Súd prvého stupňa dospel k názoru, že obchodovanie s pohľadávkami nepatrilo do predmetu činnosti úpadcu S.L., a.s., S.. Keďže predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 bolo postúpenie pohľadávok v celkovej výške 25 655 526,40,- Sk za odplatu 900 000,- Sk, čo znamená, že došlo k výraznému zmenšeniu majetku úpadcu, prvostupňový súd konštatoval, že došlo k výraznému zmenšeniu majetku úpadcu. Takéto konanie dlžníka teraz úpadcu nie je možné kvalifikovať ako bežnú obchodnú činnosť, pretože dlžník, teraz úpadca predal pohľadávky za cenu, ktorá nebola predmetným pohľadávkam ekvivalentná, pričom na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že postupované pohľadávky boli Znaleckým posudkom č. 008- II. 2002 zo 17. júna 2002 ohodnotené na 900 000,- Sk, a to z dôvodu, že bonita predmetných pohľadávok sa neskôr ukázala oveľa vyššia, čo možno konštatovať na základe toho, že postupník t.j. spoločnosť G., s.r.o. B.B. si započítala s uvedenými pohľadávkami svoj oveľa vyšší záväzok voči P.U.B., s.r.o. S., konkrétne vo

výške 19 782 983,- Sk.

Prvostupňový súd preto vyhodnotil Zmluvu o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 ako absolútne neplatný právny úkon, keďže obchádza ust. § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV. Žalobca sa z tohto dôvodu nestal vlastníkom pohľadávok vo výške 25 655 526,40,- Sk, a preto prvostupňový súd žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa ust. § 142 ods. 1 OSP, a to podľa úspechu účastníkov v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu S.L., a.s. v konkurze, S. pohľadávky v celkovej výške 25 655 526,40,- Sk voči spoločnosti P.U.B., s.r.o., ktoré nadobudla spoločnosť G., s.r.o. B.B. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 od spoločnosti S.L., a.s. S. z týchto dôvodov:

Odvolateľ sa domnieva, že pojem „bežná obchodná činnosť“, keďže ho nedefinuje ani ZKV, ani obchodný zákonník, ani iné súvisiace zákony, je potrebné vykladať širšie než je predmet činnosti zapísaný v obchodnom registri. Žalobca je názoru, že bežnou obchodnou činnosťou je aj predaj vlastných pohľadávok (ako rýchlo speňažiteľných aktív), ktorý slúži na preklopenie nedostatku cash – flow. Rozlišovanie v peňažnom ekvivalente za predaj aktív má priestor vo sfére odporovateľných právnych úkonov. Je preto potrebné ustáliť, či predaj vlastných pohľadávok patrí do kategórie „bežná obchodná činnosť“ alebo nie, a to bez ohľadu na cenu za ich predaj.

Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcu a uviedol, že argumentáciu odvolateľa považuje za účelovú.

Žalovaný s prihliadnutím na všetky okolnosti má zato, že bežnou obchodnou činnosťou nie je konanie smerujúce k zmenšeniu majetku dlžníka.

I otázka výšky odplaty za postúpenie pohľadávky je rozhodujúca pre posúdenie, či dlžník vykonáva bežnú obchodnú činnosť alebo nie. Pokiaľ dlžník postúpil pohľadávku za neprimerane nízku odplatu, konal v rozpore so zákonom, konkrétne s ust. § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV, pretože jeho konanie smerovalo k zmenšeniu majetku a takýto úkon je preto absolútne neplatným právnym úkonom.

Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 OSP s nariadením pojednávania v zmysle ust. § 214

ods. 1 OSP a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Na dlžníka S.L., a.s. bol v roku 2001 podaný návrh na vyhlásenie konkurzu, pričom dlžníkovi bol Krajským súdom v Banskej Bystrici doručený návrh na vyhlásenie konkurzu dňa 1. júna 2001.

Podľa ust. § 4b ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov (ďalej len ZKV) – po doručení návrhu dlžníka na vyhlásenie konkurzu súdu alebo po doručení návrhu na vyhlásenie konkurzu súdom dlžníkovi, dlžník je povinný a/ zdržať sa konania smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku s výnimkou bežnej obchodnej činnosti; b/ na výzvu súdu zostaviť zoznam aktív a pasív s uvedením svojich dlžníkov, veriteľov a ich adries a odovzdať ho súdu v lehote ním určenej; takáto lehota nesmie byť kratšia ako 15 dní.

Je nesporné, že dlžník (teraz úpadca) – žalovaný S.L., a.s. po doručení návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok, uzatvoril Zmluvu o postúpení pohľadávky 2. augusta 2002 so žalobcom, pričom predmetom postúpenia boli pohľadávky s príslušenstvom postupcu – dlžníka, ktorú mal voči dlžníkovi „P. U. B., s.r.o.“

Rovnako nie je sporné, že žalovaný – dlžník mal doručený návrh na vyhlásenie konkurzu 1. júna 2001.

Podľa názoru odvolacieho súdu je zmyslom ustanovenia § 4b ods. 1 ZKV zabrániť dlžníkovi v čase od zahájenia konkurzného konania alebo v dobe od doručenia návrhu súdom dlžníkovi do právoplatného rozhodnutia o návrhu, v neštandardnom konaní, ktoré by vybočovalo z bežnej obchodnej činnosti a ktoré by malo za následok poškodenie jeho majetku (t.j. budúcu konkurznú podstatu). Ide teda o zakonzervovanie majetkových pomerov dlžníka, lebo postihuje majetok, ktorý má dlžník v deň zahájenia konkurzného konania, resp. v deň doručenia návrhu na vyhlásenie konkurzu súdom dlžníkovi.

Je totiž povinnosťou dlžníka na výzvu súdu zostaviť zoznam svojich dlžníkov, veriteľov a ich adries a odovzdať ho súdu v zákonom stanovenej lehote (§ 4b ods. 1 písm. b/ ZKV).

Odvolací súd má zato, že za konanie, ktoré vedie ku zmenšovaniu majetku dlžníka treba, medzi inými, zaradiť: prevody vecí, práv a iných majetkových hodnôt na iné osoby bezplatne alebo za nápadne nevýhodných podmienok. Prevod pohľadávok úpadcu S.L., a.s. S. vo výške 26 655 526,40,- Sk, ktoré mal postupca voči spoločnosti P. U. B., s.r.o. na žalobcu – postupníka G.s.r.o. B.B. za 900 000,- Sk Zmluvou o postúpení pohľadávky 2. augusta 2002, treba považovať za konanie postupcu smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku. Tvrdenie žalobcu,

že išlo o bežnú obchodnú činnosť, odvolací súd považoval za právne nedôvodné, a preto k nemu nemohol prihladiť.

Za bežnú obchodnú činnosť je potrebné považovať takú obchodnú činnosť (aktivitu alebo pasivitu), ktorá udržiava doterajší stav majetku a neprehlbuje stratové obchodné činnosti. Straty by sa však nemali umelo zväčšovať na úkor veriteľov dlžníka.

Preto pri posudzovaní „bežnej obchodnej činnosti“ je potrebné vychádzať z predmetu činnosti postupcu, ktorý nebol subjektom obchodujúcim s pohľadávkami. Najvyšší súd Slovenskej republiky je názoru, že ust. § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV je potrebné posudzovať vo vzájomnej súvislosti t.j. že dlžník je povinný zdržať sa konania smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku s výnimkou bežnej obchodnej činnosti. Postupca nepostúpením predmetných pohľadávok by: a/ nezmenšil svoj majetok

b/ nezvýšil svoju stratu a ani neohrozil svoju bežnú obchodnú činnosť.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, že Zmluva o postúpení pohľadávky z 2. augusta 2002 je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu obchádzania ust. § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV, a preto napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP, a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Úspešnému účastníkovi – žalovanému trovy odvolacieho konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 6. marca 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: